No 93. 1840.

BREDASCHE COURANT,

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 4 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Augustus.

De julijfeesten zijn ongestoord ten einde geloopen. De *Moniteur* behelst deswege een artikel waarin hij zegt, dat de schoonste glans dier feesten aan het nationaal gevoel toekwam, 't welk overal kennelijk was. De herinnering der groote gebeurtenis, de ondervinding van tien heerlijke jaren van vrede en vrijheid, de gerustheid der natie, uit hare kracht voortspruitende, de heerschende veerkracht en kalmte bij de omstandigheden waarin Frankrijk geplaatst werd, dit alles had men gemakkelijk in de houding der parijsche bevolking gedurende de drie feestdagen kunnen opmerken.

— De bladen wijden nog steeds in beschouwingen uit over het hier zoo veel indruk gemaakt hebbend verbond tusschen Engeland en de drie andere groote mogendheden, ten opzigte de zaken van Turkije. Dezelve zijn vooral verbitterd tegen lord *Palmerston*, die het bondgenootschap met Frankrijk trouweloos verlaten had, om een tegenovergesteld aan te gaan, terwijl zij met zorg onderzoeken, hoedanig het gevoelen omtrent de zaak in Engeland zich door middel van de drukpers openbaart, en de hoop voeden dat het britsch parlement de overeenkomsten van lord *Palmerston*, tot welke de andere britsche ministers zich slechts door hem hadden laten overhalen, niet bekrachtigen zullen. De *Courrier* onder anderen vermeent, dat lord *Palmerston* zich door het bedoeld traktaat aan het stelsel van lord *Wellington* verbonden, en in de handen der tori's zijne demissie gegeven heeft.

Het *Journal des Débats*, na zijne goedkeuring gehecht te hebben aan de maatregelen die het gouvernement volgens den *Constitutionnel* genomen heeft, zegt, dat het, in weerwil van het gesloten traktaat en van de schijnbare overeenstemming der vier mogendheden, alle kansen voor het behoud van den vrede acht. Maar men moest het wel weten, zelfs in het belang van dat behoud, dat, namelijk Frankrijk niet zou terug wijken. Zonder praalzucht, die de ware kracht en moed niet passen, zonder de gevaren voorbij te zien, dat men geheel Europa tegen zich over zou hebben, met koelbloedigheid en overtuiging, zeide hij, dat Frankrijk niet terug kon wijken, dewijl het daardoor tot eene mogendheid van den tweeden rang zou verlaagd worden. Wanneer Frankrijk de uitvoering van een traktaat, dat onder den schijn van de handhaving der onschendbaarheid van het turksche rijk, tot deszelfs ontbinding en verdeeling leidde, lijdelijk aanzag, zoo het buiten de beslechting van het oostersch vraagstuk bleef, dan zouden er slechts vier groote mogendheden in Europa zijn; men zou de gewoonte aannemen om buiten Frankrijk te handelen. Men laat overigens de zaak slechts om te keren en een tusschen Frankrijk en Rusland te Parijs gesloten traktaat te veronderstellen; zou Engeland dien hoon verduren en zich tot de onzijdigheid laten dwingen? zou het niet liever zijn laatste schip er aan wagen, dan toe te staan dat eene fransche vloot en een russisch leger, buiten Engeland, de onschendbaarheid van het Ottomannische rijk onderhanden te handhaven, door garnizoen te Alexandrie en Konstantinopel te leggen? Ten slotte zegt het *Journal des Débats*, na ingezien te hebben willen hebben dat de handteekening van lord *Palmerston* alleen hem zelven, niet Engeland verbond: Er bestaan te veel gemeenschappelijke belangen tusschen de beide landen dan dat het van de dwaasheid eens ministers zou afhangen om een bondgenootschap te verbreken, 't welk berust op de natuurlijkste gesteldheid van zaken. Wij vertrouwen dat het londensch traktaat slechts het ministerie van lord *Palmerston* zal omverwerpen. In alle geval, Frankrijk is gereed, dat men zich daaromtrent niet misleide.

— Het fregat *la Belle poule*, aan welks boord de Prins *van Joinville* zich bevindt, en de korvet *Favorite* hebben den 21sten Julij van de reede van Cadix de reis naar St. Helena voortgezet.

— De scheepsafdeeling onder den admiraal *Mackau* is van Cherburg naar de Plata-rivier afgezeild.

— De admiraal *Duperré* heeft den 7 het bevel ontvangen, om het gebied over onze schepsmagt in de Middellandsche zee op zich te nemen, en is terstond uit Blois, waar hij zich bevond, vertrokken. Men rekent, dat hij 27 linieschepen onder zijn bevel zal vereenigen.

— Men verzekert, dat de hertog *van Orléans* binnen weinige dagen de vestingen in het Noorden des rijks zal in oogenschouw nemen.

— Men verspreidt hier, dat de opstand in Syrie gedempt zou zijn.

— Het *Mémorial Bordelais*, behelst eene volgende telegraphische depêche, uit Perpignan van den 28sten Julij, door den prefect van de Oostelijke Pyreneën aan dien van het departement Gironde gezonden, en houdende, dat de rust te Barcelona sedert den 22sten niet meer gestoord is geworden, en dat de nieuwe fransche gezant de heer *de la Redorte*, den 26sten, zijne geloofsbrieven aan de koningin overhandigd heeft.

— Langs eenen buitengewonen weg heeft men tijdingen uit Madrid tot den 25sten Julij. De zamenstelling van het nieuwe ministerie is aan de cortes in de zitting van dien dag medegedeeld, waarop de zittingen geschorst zijn tot het nieuwe ministerie zal geconstitueerd zijn. Men achtte zich van het behoud der rust in de hoofdstad zoo verzekerd, dat weder een deel troepen van den generaal *Balbao*, naar la Mancha afgetrokken waren.

Ter beurze van heden (31 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 114; 3 pCt. 81,70; Nap. r. 99,50; Sp. Ardoins 25; Rom. L. 99.

Van den 4den. — Bij eene koninklijke ordonnantie van eergisteren gedagteekend, zijn de noodige credieten geopend om het effectief der zeemagt met 10,000 matrozen, met 5 linieschepen, 13 fregatten en 6 stoomschepen te vermeerderen.

Bij twee andere ordonnantien van dezelfde dagteekening, wordt het nog beschikbare gedeelte der manschappen van de ligting van 1836 onder de wapenen geroepen, alsmede al de beschikbare manschappen der ligting van 1839; en wel tegen den 9den augustus aanstaande. Gelijk bekend is, is het contingent der ligting van 1839, bij de wet op 80,000 man bepaald geweest.

— Onze bladen vermelden de teekening van het handelstraktaat tusschen Frankrijk en Holland, door den president van den raad en den heer *Rochussen*.

— De britsche gezant, lord *Granville*, is gisteren alhier teruggekomen.

— Het *Journal des Débats* vermeldt, dat de graaf *Walewski* naar Alexandrie vertrokken is, zoo men zegt, met eene geheime zending van den heer *Thiers* bij den pacha van Egipte belast.

— Bijzondere brieven uit Barcelona van den 26sten, en eene telegraphische depêche uit Perpignan van den 28sten, vermelden dat de rust te Barcelona niet verder is gestoord geworden. De dienst in de stad wordt niet meer door de nationale garde, maar door de troepen van *Espartero* waargenomen.

In bijzondere brieven uit Madrid van den 28sten, geeft men het vermoeden te kennen, dat drie van de nieuw benoemde ministers de hun opgedragen betrekkingen niet zouden aanvaarden. In dat geval wilde men dat de heer *Infantes* de portefeuille van binnenlandsche zaken, de heer *Gamboa*, consul-generaal te Bajonne, die van finantien, en de generaal *Lemaur* die van oorlog zouden bekleden. Men dacht dat de tegenwoordige cortes zouden ontbonden worden.

De heden in den *Moniteur* verschenen ordonnantien omtrent de wapeningen, heeft de prijs der fondsen op nieuw gedrukt. De notering was heden (1 Augustus): 5 pCt. 113,50; 3 pCt. 82; Nap. 100; Spanje 25; Rom. L. 100⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Julij.

Naar men vermeent, zou door Z. M. den Koning van Pruissen aan den aartsbisschop Vrijheer *Droste von Visschering*, niet alleen toegestaan zijn, zich in Munster op te houden, maar ook

zich naar verkiezing naar elke plaats uitgezonderd het bisdom Keulen, te mogen begeven. De aartsbisschop heeft daarin toegestemd, waaruit men wil afleiden, dat men geene verandering te gemoet ziet, betrekkelijk de reeds, door wijlen Z. M. den Koning *Friedrich Wilhelm III*, omtrent denzelven genomen besluiten.

— Bij eene keizerlijke Ukase, dd. 18 Julij, is eene ligting van manschappen over de beide helften des rijks uitgeschreven; de eene helft zal 6, en de andere 5 man van de 1,000 zielen moeten leveren.

— De *Augsburgsche Zeitung* deelt volgenderwijs, in een schrijven uit Londen van den 22sten Julij, de sluiting van het tot stand gekomene traktaat mede:

» Eindelijk is de diplomatie uit hare lange sluimering ontwaakt, en heeft op den slag bij Nisib, die haar zoo vele moeijelijkheden berokkend had, een antwoord gegeven. *Den 15den Julij* is alhier tusschen den Turkschen gezant *Shekib*-Effendi en de vier mogendheden, Engeland, Pruissen, Oostenrijk en Rusland, een verdrag tot beveiliging van het Oosten gesloten geworden.

» Het merkwaardigste hierbij is, dat Frankrijk in deze overeenkomst niet mede begrepen is. Men wil, dat de voortdurende weigering van het Fransche kabinet, om zich met de dusverre tot regeling der oostersche zaken gedane voorstellen te vereenigen, eindelijk de vier overige mogendheden tot dezen stap bewogen heeft. De onderhandelingen werden zoo spoedig en heimelijk gevoerd, dat de Fransche gezant eerst eenige dagen na het sluiten des verdrags, van deszelfs aanwezen onderrigt werd. Het debut des heeren *Guizot* in de diplomatie is derhalve niet gelukkig.

— De *Augsburgsche Zeitung* behelst ook regtstreeksche berigten uit Beyrut tot den 8sten Julij. Volgens dezelve duurde de opstand der Maroniten in Syrie voort, doch had geen verdere voortgangen gemaakt. (Deze tijdingen strijden met die door sommige fransche bladen gegeven, luidens welke de opstand in Syrie zou gedempt zijn). Het ontbrak den opstandelingen vooral aan aanvoerders. Fransche legitimisten, en onder dezelve een schoonzoon van den graaf *Molé*, zou hen werkelijk opgeruid en op Europeschen bijstand hoop gegeven hebben. De moed der opstandelingen was ook verlevendigd door de verschijning op de Syrische kusten van twee engelsche linieschepen; men geloofde dat deze de insurgenten van munitie zouden voorzien. De Egyptenaars beijverden zich om een korps van 25,000 man te vereenigen, onder het bevel van *Soliman*-pacha, om met deze magt eenslags aan den opstand een einde te maken.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Augustus.

In de zitting van het hoogerhuis van gisteren heeft de eerste minister, lord *Melbourne*, op de regtstreeksche vraag van lord *Strangford*, de teekening van een traktaat tusschen Engeland, Oostenrijk, Rusland, Pruissen en de Porte erkend. De minister drukte zich daarbij als volgt uit: » Het is ongetwijfeld waar, dat tusschen Groot-Brittannie, Oostenrijk, Rusland, Pruissen en de Verheveue Porte onderhandelingen hebben plaats gehad, met het doel, om eene bevredigende in den Levant te bewerken, neni de openbare zaken in dat gedeelte der wereld tot eene schikking te brengen. Het is ontwijfelbaar waar, dat de onderhandelingen van dezen aard een gunstig einde weegs gevorderd zijn. Men kan echter zulke zaken niet als afgedaan en voldongen beschouwen, voor eene ratificatie daaromtrent is gevolgd; maar, ik herhaal het, dat de onderhandelingen daarover tot zekere hoogte gevorderd zijn."

Op de vrage, na deze verklaring door lord *Brougham* gedaan, of Frankrijk aan de onderhandelingen deel genomen had, dan of het waar was, dat men aan den fransehen gezant alle mededeeling desaangaande onthouden had, antwoordde lord *Melbourne*, dat het zeker steeds de wensch der ministers geweest was om nopens de zaken van het Oosten met Frankrijk overeen te komen en mede te werken, maar dat het even zeker waar was, dat Frankrijk bij de getroffen schikking geene medewerkende partij was geweest.

De stellige aankondiging van den eersten minister, gevoegd bij de tijdingen, die men omtrent den toestand der beurzen op het vaste land ontving, heeft op de londensche beurs gisteren eenen ongunstigen indruk gemaakt. Intusschen is het opmerkelijk, dat de voornaamste bladen der tegenpartij daardoor geenszins zoodanig tegen lord *Palmerston* in het harnas zijn gejaagd, als men had kunnen verwachten. De *Times* onder anderen, de voorname tolk der behoudende partij, die gewoon was, de rigting, door lord *Palmerston* aan de buitenlandsche staatkunde van Engeland gegeven, dag aan dag met de uiterste heftigheid aan te vallen en niet minder tegen het overwigt van Rusland in Europa te ijveren, spreekt thans over de zaken van het Oosten zonder eenige afkeuring van de handelwijze van den britschen minister en zelfs met ongewone kalmte en gematigdheid. Daar de *Times* geacht wordt, met groote behendigheid zich naar de wisselingen der openbare denkwijze in Engeland te schikken, en die in de hoofdzaak te volgen, mag men dit misschien te meer als een belangrijk verschijnsel aanmerken.

Een der ministeriele bladen de *Morning Chronicle* laat zich ter gelegenheid van den oorlogzuchtigen toon der fransche bladen aldus uit:

» Het is eene zeer gewone trek met oorlog te dreigen. Zoo Frankrijk meent, dat Engeland en Rusland en Oostenrijk het Ottomanische rijk onder elkander gaan verdeelen, heeft die mogendheid regt om zich te wapenen en zich te midden van het strijdgewoel te werpen. Maar Frankrijk weet zeer goed, dat de drie mogenheden, door het grondgebied van den dreigendsten vijand der Porte een weinig in te krimpen, slechts meerdere duurzaamheid aan een rijk geven, welks instandhouding het belang van Frankrijk medebrengt of behoort mede te brengen. De wijze, waarop dit gedaan wordt, moge voor Frankrijk onsmakelijk zijn. Maar heeft Engeland binnen de laatste weinige jaren niet van de zijde van Frankrijk een heir handelingen verduurd, die voor ons ten hoogste onsmakelijk waren? Is de verovering en inbezithouding van een groot deel der kust van Afrika niets; vooral na het doen der stelligste verklaring, dat men daar geene veroveringen bedoelde? Indien Engeland alles en Frankrijk niets moet verduren, dan is het bondgenootschap, in plaats van eene eer en een steun, eene bloote spotternij."

— Het parlement zal den 11den dezer gesloten worden.

— De hertog en hertogin *van Nemours* zijn naar Frankrijk teruggekeerd.

— De britsche gezant te Parijs, lord *Granville*, is weder naar zijnen post vertrokken.

— Ter beurze waren gisteren de fondsen genoteerd: 3 pCt. gec. 90; Ned. 2½ pCt. 52; dito 5 pCt. 102; Spanje 25 drie achtste; Portugal 22½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Augustus.

De koning en koningin worden heden van St. Cloud op Laeken terugverwacht. De koning begeeft zich dingsdag naar het kamp van Beverloo, en zal de koningin naar Ostende begeleiden, alwaarens naar Wiesbaden te vertrekken.

— De nieuwe fransche gezant, de heer *de Rumigny*, wordt heden te Brussel verwacht.

— Men had verzekerd, dat de ministers bedoeld hebben, om de geldleening van twee en tachtig millioen uit te stellen, tot dat de politieke kwestien, die eenen zoo nadeeligen invloed op het publiek kredict uitoefenen, tot een punt van zekerheid zullen gebragt zijn. Zulks wordt thans echter van de ministeriele zijde tegengesproken.

— De advokaat *Spinnael*, zoo men weet, een der redacteurs van het dagblad *de Lijnx*, is met gendarmes uit het paleis van justitie gehaald en naar de gevangenis gebragt. Men heeft dit met staatkundige aangelegenheden in verband willen brengen; maar zoo gemeld wordt, is deze gevangenneming alleen een gevolg van een vonnis van den raad van krijgstucht bij de burgerwacht.

— Het heden middag alhier ontvangen bericht uit Parijs van de bekendmaking der koninkhijke ordonnantien, betreklijk de wapeningen ter zee en te land, heeft, alhoewel voorzien, onder de speculanten alhier een nieuwen indruk gemaakt, als zijnde het eerste officiele blijk van maatregelen die tot eenen breuk met Engeland leiden. Er werd weinig handel gedreven. De Oodoins golden 21⅞ en bleven op 21 drie achtste.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Augustus.

Gisteren is alhier de 22ste verjaardag gevierd van Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden, met het uitsteken der vlaggen van de openbare gebouwen en het houden eener groote parade van ons garnizoen, bestaande uit het 2de bataillon jagers, de 1ste afdeeling infanterie en het derde bataillon veld-artillerie, waarvan eene batterij bij de parade tegenwoordig was, die opgelpisterd werd door het zeer fraaije weder en het groot getal aanschouwers.

— De *Staats-Courant* houdt heden het bericht, dat de heer *J. J. Rochussen*, bij besluit van den 31sten Julij jl., tot minister van financien benoemd is.

— Naar men vernoemt, heeft Z. M. Jhr. Mr. *A. J. van der Beken Pasteel*, lid der ridderschap en der provinciale Staten van Noordbraband, enz. belast met de waarneming der functien van het districts-commissariaat van het 3de district 2de gedeelte van Noordbraband, en zulks gedurende de afwezigheid van den districtcommissaris, denn baron *van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende*, ten gevolge zijner bijwoning der aanstaande, zoowel buitengewone als gewone zitting van de tweede kamer der Staten Generaal.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 18 Julij jl., n°. 89, is tot lid van de algemeene Hervormde synodale commissie, ter vervanging van den heer *A. Francken*, predikant te Utrecht, die in het aanstaande jaar als zoodanig moet aftreden, benoemd de heer *C. Wu Pape*, president van het provinciaal kerkbestuur van Noordbraband, en predikant te Heusden.

— Aan de heeren baron *van Sytzama* en *van Boelens* is door den koning mede toegestaan, proefvaarten daar te stellen op de door hen bedoelde vaart van de Lemmer op Sroobos.

— Den 30 Julij is op den huize *Mattenessen*, in den ouderdom van 59 jaren, overleden de weledele gestrenge heer Mr. *Hendrik Edzens Hagenouw Brongers*, lid van de tweede kamer der Staten-Generaal, van wege de provincie Groningen.

— Zaturdag middag is van 's Rijks werf te Amsterdam, met het beste gevolg, van stapel gelaten Zr. Ms. brik *de Zwaluw*, geboord voor 22 stukken.

— In de *Zierikzeesche Courant* leest men van 30 Julij:

» Heden hadden wij het onuitsprekelijk genoegen, om van de stadswerf, gehuurd door den heer *Le Sage ten Broek*, van stapel te zien loopen het eerste alhier door den bouwmeester *C. Mak* fraai gebouwd barkschip, groot 400 Java lasten, genaamd *de Stad Zierikzee*, bestemd voor de vaart op de Oost-Indien, en hetwelk zal worden gevoerd door den kapitein *D. G. T. Sier*. Groot was dan ook de menigte van aanschouwers, algemeen de belangstelling en levendig de vreugde, bij het statig te water gaan van dit eerste schip, en welke vreugde werd vermeerderd, daar ter zelfder tijd de kiel is gelegd voor een derde schip, van gelijke grootte en bestemming, hetwelk den naam zal voeren van *Borneo*. Moge deze onderneming, aangevangen ten nutte dezer stad, verder bloeijen, en, met andere inrigtingen in ons midden, onder Gods zegen, welvaart en voorspoed in deze stad verlevendigen."

— Men berekent, dat gedurende de laatste drie maanden, alleen in de provincie Holland, voor de vaart op Oostindië bestemd, de navolgende schepen van stapel geloopen zijn, of daarvoor de kiel gelegd is, als: te Amsterdam 8 fregat- of barkscheepen; te Rotterdam 6; te Dordrecht 5; te Alblasserdam 5; te Slijkerveer 1 barkschip; te zamen 25 schepen, waarvan eenige van het grootste charter en web van 6 à 800 lasten, en hoewel van allen de inhoud niet opgegeven wordt, kan men dezelve minstens op 500 lasten dooreen aannemen, en bedraagt alzoo in dien korten tijd *twaalf duizend vijf honderd lasten* scheepsruimte.

— Het Provinciaal Geregtshof van Gelderland, zitting houdende te Arnhem, heeft uitspraak gedaan in het regtsgeding, ten gevolge van het noodlottige voorval op den 19 Februarij ll., op de Waal bij Millingen, tusschen de stoombooten de *Stad Keulen*, van de Nederlandsche Maatschappij, toenmaals onder bevel van kapitein *Scot*, en de *Komeet*, van de Maatschappij van den Neder- en Midden-Rijn, gevoerd door kapitein *Kock*. Beide kapiteins zijn buiten alle verdere regtsvervolging gesteld.

— In de *Utrechtsche Courant* leest men:

» Met veel genoegen hebben wij uit de berigten gezien, dat onze waardige stadgenoote, *Petronella Moens* wederom een gouden eerprijs heeft behaald voor haar ingezonden dichtstuk *Antwerpen verheerlijkt door de groote mannen, die het heeft voortgebragt*. Wij zeggen wederom, want dit is, zoo wij meenen, reeds de 11de of 12de eereprijs, welke onze dichteres heeft mogen behalen. Het was voor 55 jaren, dat zij den eersten verwierf voor haar Dichtstuk *de ware Christen*. Welke ware kennis en genie moet er in de ziel van zulk eene dichteres huisvesten, die 55 jaren een poëtisch pronkjuweel van onze natie was."

— Gedurende de maand Julij is de spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem bereden geworden door 55,964 personen, waarvan de opbrengst, zoo van reizigers als goederen, gewees is ƒ 25,888.10 het getal der reizigers van 1 Januarij tot den laatsten Julij heeft bedragen 288,959; de opbrengst ƒ 105,629.18.

— De tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken, den 13 Julij te Rotterdam geopend, wordt door een talrijk publiek bezocht; het geheel der geëxposeerde kunstwerken bedraagt 335, terwijl nog eenige belangrijke bijdragen door de commissie worden ingewacht; de verzamelde kunstwerken zijn ingezonden uit de volgende steden: Alkmaar 1, Amsterdam 43, Antwerpen 9, Breda 5, Brussel 19, Kleef 1, Delft 6, Deventer 1, Dokkum 2, Dordrecht 19, Dusseldorp 1, Gent 6, Gouda 4, 's Gravenhage 66, Groningen 2, Haarlem 11, Haastrecht 2, Hellevoetsluis 2, 's Hertogenboch 2, Hilversum 3, Leiden 5, Londen 1, Maastricht 1, Medenblik 2, Moordrecht 1, Newcastle 1, Nymegen 2, Parijs 17, Rotterdam 76, Schiedam 1, Utrecht 19, Weesp 3, en Winschoten 1.

— Uit Zwolle schrijft men van den 27:

» Op heden werd alhier in het met vlaggen versierde Odeon de tentoonstelling van voortbrengsels van Overijsselsche Nijverheid door zijne excellentie, den heer gouverneur van Overijssel, met eene plegtige aanspraak geopend, waarbij Z. Exc. aan de aldaar vergaderde commissie zijnen dank betuigde voor de onvermoeide medewerking, welke dezelve tot dit nuttig einde had betoond, op den voldoenden uitslag van deze eerste proeve verwees, als de beste voldoening, welke zij hiervan smaken mogt, en den wensch uitte, dat hierdoor deze provincie meer en meer in hare industriële waarde gekend, het kunst- en eergevoel van den nijveren burger aangewakkerd en de onmiskenbare geest van uitvinding in Overijssels bewoners ontwikkeld mogten worden.

» De tentoonstelling bestaat uit 620 verschillende voorwerpen. In het locaal van het Odeon bevinden zich de schilderijen, waarvan er ruim 80 zijn, mitsgaders de geweefde stoffen, en in de daar tegen over gelegen kolfbaan der groote societeit de overige voorwerpen.

» Bij den vlugtigen blik, welken wij slechts aanvankelijk op de tentoonstelling hebben kunnen werpen, is het ons niet doenlijk, voor als nog een beredeneerd verslag van dezelve te geven; wij zouden ongaarne het kunstgevoel van eenigen inzender door stilzwijgen willen kwetsen, want zelfs het middelmatige getuigt van den goeden wil der inzenders; doch wij mogen daarom wel vermelden, dat de keurige zijden stoffen, een geheel nieuw voorbrengsel van de Overijsselsche Nijverheid en alhier zoowel geverwd, als geweven, ongeloofelijk fijn geweven linnens en calicots, de andere katoenen stoffen, alsmede de pellen en damasten bijzonder de aandacht der toegevoegde kenners tot zich trekken, dat geen schilderstuk het bewijs oplevert, met welk een gelukkig gevolg de edele schilderkunst hier wordt beoefend; dat onze tapijten, in groote verscheidenheid van genre, de voornaamste tentoonstelling in Europa zouden opluisteren; dat hoezeer de schrijnwerkers zeer weinig geleverd hebben, echter een toiletkast met spiegels eenen zeer hoogen dunk van de bekwaamheid des vervaardigers verwekt, en dat onderscheidene sierlijke klavierstukken enz. eene waardige plaats naast dezelve bekleeden.

» Eene stoommachine, welke in keurigheid van bewerking uitmunt, eene drukpers, een tellurium met honderde raderen, eenmaal reeds het pronkstuk van werktuigkunde op de Brusselsche tentoonstelling, een hemelplein, een wagentje, dat tegen den wind inloopt, vallen met andere werktuigkundige voorwerpen onmiddellijk in het oog, als men de kolfbaan binnen treedt, en gaarne verwijlt men eenige oogenblikken bij dezelve. Wie de kunstigheid bijzonder waardeert, verzuime niet het snijwerk in ivoor en hout, eene bloemmand van bamboes, de gemarmerde tafels, sommige ijzeren sloten, de ijzeren brandkasten enz. gade te slaan, en wie kennis draagt, welke industrie doorgaans den nationalen rijkdom het meest bevordert, en den geringen man het meeste brood verschaft, zal voorzeker de ruwe voortbrengselen eener industrie, als daar zijn, koffij-zakken, kousen, matten, aardewerk, klompen, bezems enz. niet onopgemerkt voorbij gaan. Eene nadere beschouwing dezer tentoonstelling zal vele voorwerpen, welke thans aan ons oog ontsnapt zijn, nader doen kennen."

SPANJE.

De groote man die onder allerlei weidsche titels, reeds van uit het leger, eenen geruimen tijd de bestuurder was van het kabinet der Spaansche koninginne, heeft eindelijk het masker afgeworpen en zich-zelven aan het hoofd geplaatst der regering. De koningmoeder en [illegible] naar Barcelona gevangen, en een militair despotismus ingesteld, ziedaar een eerkroon den hoogverdienden Hertog der Overwinning, waardig! Wel schreef dus reeds het *Journal des Débats* voor eenige jaren, toen het revolutionnaire vuur in Spanje het eerst losbarstte, dat de revolutiewagen daar eenmaal op de helling gebragt zijnde, al de verschrikkelijke tijdperken der fransche revolutie gelijkelijk zou doorloopen. Die voorzegging was hoogst aannemelijk; zij was het resultaat van den vooruitzienden blik eens ervaren staatsmans, en de ondervinding heeft die voorspelling tot hiertoe op de bloedigste wijze bevestigd. Wat zal nu het einde zijn? Een terugkeer tot een gematigd bestuur, nadat er nog veel bloeds gestort is, veel schatten verspild zijn, een nationaal bankroet geslagen is, en door de algemeene ellende de algemeene gelijkheid der standen, dat droombeeld der *niveleurs*, zal bestaan. Nu toch, nu de karlistische partij is ten onder gebragt, nu het militair despotismus uit het revolutionnaire beginsel is ontsproten en zeteld in het koninklijk paleis, nu zal, al naar de raad der buitenlandsche mogendheden het noodig achten tusschenbeide te komen, op eene Napoleontische wijze, de onbruikbaarheid en ondeugdelijkheid der ultraliberale theorien worden aangetoond, en de vrijheid worden verkracht en afgemaakt; of wel een buitenlandsch legerhoofd zal in dien staat de wet komen voorschrijven, onder de leus van de herstelling der orde. Ongelukkig Spanje, dat zoo gelukkig en zoo rijk kon wezen; en nu zoo rampzalig verarmd met bloed bemorst is! Dit is dan ook het uiteinde van alle overdrijving van het najagen en doorzetten in praktijk van bespiegelingen, die onbeproefd of zij met de zeden, de denkwijze en inrigting van de maatschappij strooken, door eenige niets te verliezen hebbende personen aan een ruwig volk worden opgedrongen, om in den bayert van verwarring, die daaruit ontstaan moet, eigen voordeel te behalen. Wij hebben het voorbeeld van Frankrijk en België; wij hebben ook nog dat in Spanje voor oogen. Laten wij ons wachten, om ons te vergapen aan fijne theorien; laten wij ons wachten, om gehoor te geven aan die schijnschoone redenen, die voor sommigen eigen voordeel, maar voor de maatschappij groote nadeelen te weeg brengen. Laten wij niet uit het oog verliezen, dat zij die immer naar verandering haken, en vinden dat er hoor genoeg gedaan is, zich laten wegsleepen door hunne ingenomenheid met begrippen, die indien zij beproefd werden om in werking gebragt te worden, de

geheele maatschappij in het verderf zouden medeslepen. Mogt de vroegere ondervinding van voor vijftig jaren, mogten niet minder de hedendaagsche lessen, ons door de lotgevallen van andere staten gegeven, ons bedachtzaam maken, en ons leiden om, in het zoo hoogstgewigtig tijdperk dat zij staan in te treden, bij de discussie van de voorgenomene herzieningen onzer staatsinstellingen, met kalmte en beradenheid, het goede niet te verwerpen dat voorgeslagen wordt, en ons te wachten om meer te begeeren, dan overeenkomstig onze zeden en gebruiken, ons als wenschelijk door liberalismus vervoerde dweepzucht wordt aangeprezen.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Tusschen *Oostenrijk* en *Sardinie* is dezer dagen eene overeenkomst getroffen tot wederzijdsche bescherming van den letterkundigen eigendom. — Verscheiden geleerden en letterkundigen, waaronder de vermaarde orientalist baron Hammer von Purgstall, de hoogleeraar in de sterrekunde aan de keizerlijke Akademie te *Weenen*, Von Littrow, de hellenist von Ettinghausen en de oudheidkundige Baumgartner, hebben thans, naar men meldt, aan het Oostenrijksch gouvernement het ontwerp voorgedragen, om te *Weenen* een Instituut van Wetenschappen, naar het voorbeeld van dergelijke inrigtingen in andere der voornaamste hoofdsteden van *Europa* bestaande, op te rigten; men voedde de hoop, dat de Oostenrijksche regering eindelijk aan dit verzoek, door welker vervulling in eene erkende behoefte zou voorzien worden, gevolg zal geven."

Italie. — Op den 22sten julij jl. overleed te *Milaan*, de eerste stempelsnijder aan de keizerlijke munt, Luigi Manfredini, in 1776 te *Bologna* geboren. Zijn leven werd in onafgebroken arbeid in het kunstvak, dat hij beoefende, besteed; hij verwierf zich daarin dan ook een bijna europeschen roem. Vele Akademien benoemden hem tot haar medelid.

Australie. — In de *Sidney-Herald* leest men het volgende: Dit jaar is eene aardrijkskundige ontdekking in de *Zuidpoolzee* gedaan. De ontdekking namelijk van een eiland of vast land, hebbende langs de kust eene lengte van 1700 mijlen (ongeveer 600 uren) in de strekking van het oosten naar het westen, en zijnde gelegen 64 à 66° zuiderbreedte. Dit vaste land zal van geen nut zijn om er eene kolonie op te vestigen, maar wel voor de walvisch- en zeerobbenvangst. Door eene zonderlinge toevalligheid is dit vaste land op denzelfden dag, zijnde den 19den Januarij 1840, ontdekt door de Franschen en Amerikanen, op een onderlingen afstand van 720 mijlen. Bij het pagaan van de kaart zal men bevinden, dat deze onbekende landen op de breedte van *Nieuw-Zuid-Wallis* zijn gelegen, en waarschijnlijk eene voortzetting van hetzelfde land moeten zijn; reeds in 1839 werd door den scheepskapitein der koninklijke marine J. Balleny, gezagvoerder op de *Tula*, ter walvischvangst varende, eene reeks van groote eilanden ontdekt en een vast land gevonden, op den 67° breedte en den 50° lengte (van het eiland *Mauritius*), welke kust hij verder dan 300 mijlen langsvoer. Door het ongunstige weder en de groote zeeën dreijvend ijs was hij verpligt alstoen van die kust af te houden.

Frankrijk. — De heer Magnin, lid van het Instituut, is in de plaats van wijlen den geleerden Dussoy tot redacteur van het *Journal des Savans* verkozen. — De heer Hase, heeft aan de koninklijke Bibliotheek een arabisch handschrift uit de 13de eeuw, door hem te *Mascara* gevonden, en bevattende de zittingen von Hariri, ten geschenke gezonden. — Ten behoeve derzelfde Bibliotheek is op vergunning van den minister voor het openbaar onderwijs aangekocht, eene kostbare verzameling van ruim 700 gedenkpenningen van den heer Borrell te *Smyrna*. — Na den dood van Champollion *den jongen*, werden uit diens nagelatene papieren verscheidene belangrijke opstellen vermist, die hij in de fransche Akademie had voorgelezen, en waaronder zich benaaldelijk bevond eene verklaring van het demotische gedeelte van het opschrift te *Rosette*, en eene verhandeling over de teekenen van de burgerlijke tijdindeeling bij de oude Egiptenaren. Vergeefs hadden Silvestre de Sacij en andere vrienden van Champollion nasporingen naar deze stukken gedaan, en men had het geheel opgegeven ze weder te vinden, toen zij onlangs onder de nagelatene papieren van den voor anderhalf jaar eveneens gestorven navorscher der egiptische oudheden, Salvolini, voor den dag kwamen. De laatstgenoemde, een kweekeling van Champollion, zou de bedoelde handschriften van denzelven ter leen bekomen, en ze na diens dood niet alleen onder zich en verborgen gehouden maar ook van dezelve partij getrokken hebben voor de uitgave en oplustering van eigen wetenschappelijken arbeid; anderen echter pleiten hem van deze laatste beschuldiging vrij. De weergevonden handschriften zijn thans in het bezit van de bewaarders der koninklijke Bibliotheek te *Parijs*, en men twijfelt niet of zij zullen zich bevreren deze geschriften door den druk openbaar te maken, en daardoor duurzaam den roem te bevestigen van Champollion, die tenigzins geleden had door vele aanvallen op de dengelijkheid van den sleutel, door dezen gelcerde ter verklaring van het hieroglyphenstelsel gegeven. Wij laten hier eene opgave volgen van de handschriften, die bij Salvolini gevonden zijn, en met de eigen hand van Champollion geschreven: derzelver belang zal daaruit genoegzaam blijken: 1) *Dictionnaire hiéroglyphique sur cartes.* 2) *Le même sur feuilles isolées.* 3) *Le travail sur l'inscription de Rosette.* 4) *Une première copie de la grammaire égyptienne.* 5) *Mémoire lue à l'Institut en 1831, et sur lequel M. Biot a déja publié un rapport en 1840; de l'application du système hiéroglyphique à l'astronomie ancienne et du calendrier Egyptien.* 6) *Le journal du Voyage en Nubie.* 7) *Le journal du 2me voyage en Italie.* 8) *le complément de la grammaire copte.* 9) *Divisions et traits du grand Rituel funéraire hiéroglyphique.* 10) *Matériaux pour la grammaire Egyptienne.* 11) *Extraits concernant les langues hébraïque, chaldéenne, éthiopienne, samaritaine, phénicienne.* 12) *Materiaux pour le traité de la religion égyptienne.* 13) *Histoire de l'Egypte.*

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN-SOCIETEIT van gisteren (2 *Augustus*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 51 drie achtste, zeven zest., ½, negen zest.; dito 5 pCt. 90¾; Kansbill. 22⅞; dert. zest.; O. Ind. leening 5 pCt. 97; Handelm. 170¼, 170; Ardoins 22, 21⅞, ¾, ½, ⅞, 22.

*** Aanstaande Woensdag den 5den Augustus 1840 en volgende dagen, AANZIENLIJKE VERKOOPING in de Groote Verkoopzaal op de Veemarkt te *Breda*, van zeer fraaije MEUBILAIRE GOEDEREN, extra goede BEDDEN, BED- en TAFELLINNEN, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, omstreeks 1000 rollen MEUBELPAPIER en RANDEN, eenige buiten dienst gestelde 's Rijks Goederen, als: LEDEREN ZADELS en andere TUIGEN, veel BEDLAKENS, enz. Voorts eene kleine Verzameling welgeconditionneerde BOEKEN, welke op Vrijdag den 7den dezer zullen worden Verkocht, terwijl alles aanstaande Dingsdag op de gewone uren, ter plaatse voorschreven, voor een ieder is te zien.

*** Op Vrijdag den 7. Augustus 1840, zal door de Hoofd-Administratie van het 2e Bataillon Jagers, als daartoe gemagtigd, om *kontant geld*, publiek worden Verkocht:

Eene partij Oude ONDER-OFFICIERS- en ordinaire ROKKEN, KAPOTJASSEN en SCHAKOTS, benevens eenig LEDERGOED; alles te bezigtigen daags voor den Verkoopdag bij P. BOGAERTS, Ondernemer van Publieke Verkoopingen van Roerende Goederen, in het van ouds bekende Vendu-huis der Notarissen, staande op de Havermarkt te *Breda*.

Zegt hier Voort.

De Raad van Administratie der Koninklijke Militaire Akademie, zal op Dingsdag den 4 Augustus 1840, des middags ten 12 ure, aan de Manége der Akademie publiek Verkoopen:

PAARDEN, van de RIJSCHOOL, bij opgemeld Etablissement.

*** Men verlangt *Terstond te Huur*: Twee goed GEMEUBILEERDE KAMERS. Informatie bij de Uitgevers dezer.

HEDEN ZIET HET LICHT,

bij NAYLER & C°. te *AMSTERDAM*, à 40 CENTS,

GENEESMIDDEL, voor ARMEN en RIJKEN;

of, DE HEILZAME UITWERKSELEN VAN

COGNAC,

ter Genezing van eene menigte In- en Uitwendige Kwalen, waaraan het Menschdom onderhevig is.

Deze Brochure, *Gebruikt tot Nut van 't Algemeen*, behelst eene menigte Gevallen, waarin de verwonderlijke uitwerking van het In- en Uitwendig gebruik van *Cognac Brandewijn met Zout vermengd* bewezen wordt.

Dit Geneesmiddel bevecht zich zoo wel door zijne *verwonderlijke* als *genezende kracht* aan: niet alleen in gewone Ziekten, maar zelfs in de zoodanige, welke algemeen als *Ongeneeslijk* beschouwd worden: het heeft, bovendien, nog de eigenschap van *Geheel Onschadelijk*, door een ieder, hetzij Man, Vrouw, of Kind, toegediend te kunnen worden.

Dat men Leze! Beproeve! en Oordeele!!!

Te Breda, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.